

Delårsrapport per den 31 augusti 2018

Socialnämnden

INNEHÅLL

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstemans bedömning och analys	3
Uppföljning av nämndens basuppdrag, utmaningar och indikatorer.....	4
Indikatorer	4
Uppföljning av den politiska viljeinriktningen.....	6
Nämndens mål	6
Styrande dokument.....	10
Strategiska utvecklingsuppdrag.....	10
Uppföljning av intern kontroll.....	13
Ekonomi	14
Driftsammandrag	14

Bilaga;

- Plan för åtgärder avseende socialnämndens prognostiserade underskott 2018.

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstemans bedömning och analys

Förvaltningen ser konsekvenser av att antalet invånare ökar i kommunen, ett antal av dem som flyttar in är i behov av stöd- och hjälpinsatser vilket ökar trycket på socialnämndens verksamheter. En målgrupp bland anvisade som ökat är de som kommer som kvotflyktingar där vi ser behov av längre och specifika stödinsatser. Andra delar som påverkar verksamheten är att medborgarna är upplysta om sina rättigheter och ansöker respektive begär fler insatser. Även ändringar i lag- och föreskrifter påverkar verksamheten.

Lag om samverkan har medfört en ökad administration som bedöms uppskattas till två årsarbetare. Uppföljning kommer ske i samverkan region och kommunerna i Östergötland under hösten. FoU-enheten har uppföljningsuppdraget. Åtgärder kommer att vidtas för att minska den ökade administrationen, om inte dessa ger tillräckligt resultat så kommer tecknat samverkansavtalet ses över. Beslut har fattats om förenklad handläggning vid ansökan om hemtjänst. Förvaltningen förbereder genomförandet av detta tillsammans med representanter från omsorgsförvaltningen.

Ny förvaltningslag innebär en ökad kommunikationsskyldighet till de som blir drabbade av långa handläggningstider vilket tyvärr finns inom äldreområdet och de som omfattas av Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Analys av öppna jämförelser inom LSS området kommer att göras i östgötsk samverkan för att utforska eventuella strukturella förändringar som påverkat det ökade trycket på verksamheten.

Utredningstiderna för barn som far illa har minskat men sker inte till fullo inom lagstadgad tid. IVO har haft fyra tillsyner igång utifrån långa handläggningstider och har kallat till sig politik och förvaltningsdirektör för uppföljning och dialog om hur situationen kan komma till rätta. Åtgärder är vidtagna för att effektivisera processer och överanställningar har gjorts för att möta det ökade inflödet av ärenden.

Nya gymnasielagen ger möjlighet för EKB utifrån särskilda kriterier att söka tillstånd att få vara kvar och gå gymnasiet. Lagen är svårtolkad och Migrationsverket fattar för närvarande inga beslut för dem som sökt tillstånd utan väntar på dom från Migrationsöverdomstolen angående säkerställande av identitet. Förvaltningen administrerar för tillfället utbetalning av LMA för 11 tillståndssökande.

En stor utmaning under årets två första kvartal har varit behovet av ökade placeringar inom HVB, både inom barn och unga likväl som inom vuxenområdet. Inom barn och unga behöver ett större antal öppenvårdsinsatser handlas upp och dessa bör vara mer flexibla över veckans alla dagar. Familjehemsplaceringar har drabbats av sammanbrott och HVB placeringar har behövts. Även placering för att hindra kriminalitet har varit aktuellt. Inom vuxensidan är det framförallt behovet av skyddade boenden som ökat och placeringarna har blivit längre på grund av bostadsbristen. Under sommaren aktualiserades även ett antal LVM placeringar. Vårdkostnaderna har höjts i fas med ökad komplexitet i ärenden. Bedömningen är att trots åtgärder så kommer inte kostnaderna vara i ram med budget när året är slut. Dialog förs med omsorgsförvaltningen och övriga östgötska kommuner för att hitta fler lösningar på hemmaplan.

Ekonomiskt bistånd som 2017 minskade ser vi nu har stabiliserats, antal ärenden ökar bland de som blir anvisade till kommunen och som inte har tillräcklig arbetsförmåga, ett antal av målgruppen kvotflyktingar har arbetshinder i form egen sjukdom eller barns sjukdomar. Ett antal personer avslutar sin etableringstid utan att ha möjlighet till självförsörjning och blir då aktuella för AFI. Samverkan med enheten arbetsmarknad och integration har intensifieras och gemensam processkartläggning är genomförd för att minska tiden för etablering.

En av åtgärderna för att möta det ökade inflödet och erbjuda brukarna/klienterna en större delaktighet är att ge medarbetarna verktyg för ett mer mobilt arbetssätt, t ex använda sig av Skypemöten när så är möjligt, bärbara datorer, införandet av röststyrd journalföring samt påbörja införandet av automatiserat beslutsstöd.

Översynen av socialtjänstlagen och översynen av LSS kommer att påverka förvaltningens verksamhet. Tilläggsdirektiv har givits till översynen av socialtjänstlagen och tiden för utredningen har förlängts till juni 2020. Tilläggsdirektivet omfattar tre delar, barnrättsperspektivet, att utreda om särlagstiftning behövs inom äldreområdet samt att titta över delegationen inom LVU området.

En samlad bedömning är att utmaningarna har ökat inom socialtjänsten. Arbetsinsatserna för att möta dessa är professionella och brukarfokuserade. Ett arbete pågår ständigt med att hitta förbättringar för att stötta brukare/familjer till att leva ett tryggt och självständigt liv med god kvalitet.

Uppföljning av nämndens basuppdrag, utmaningar och indikatorer

Socialnämnden är en myndighetsnämnd. På kommunfullmäktiges uppdrag ska socialnämndens verksamhet informera, utreda, besluta och följa upp enskilda människors rättigheter och skyldigheter samt hantera myndighetstillstånd av olika slag.

Handläggningstider för orosanmälningar beträffande barn och unga når inte de lagstadgade gränserna för förhandsbedömning inom 14 dagar och utredning inom 120 dagar. Däremot har genomsnittstiderna minskat för det totala antalet ärenden som hanteras. Genomsnittstiden för förhandsbedömning har varit runt 10 dagar konstant under våren, med undantag för maj månad då en ökning av antalet anmälda skedde. Genomsnittstiden för en barnutredning har minskat från 149 dagar i januari i år till 98 dagar i maj. Verksamheten har fortsatt svårigheter att rekrytera rätt kompetens vilket medfört att bemanningsföretag anlitas. Utsikterna inför hösten är mer positiva.

Antalet placeringar inom HVB unga och vuxna har ökat under våren både vad gäller individer och vård dygn. Öppenvårdsinsatser prövas innan en placering sker. Flertalet placeringar avser ungdomar mellan 15-20 år och orsaken är bland annat destruktivt beteende, gängkriminalitet, missbruk, samt psykisk ohälsa. Struktur för fördjupad åtgärdsplan är framtagen utifrån faktorer som bedöms ha haft en påverkan på kostnaderna.

Utmaningar

Befolkningsökningen påverkar förvaltningen med ett ökat inflöde av ansökningar. Kö till handläggning finns inom alla områden trots en ökad produktion, flest väntande ärenden finns inom LSS och inom äldregruppen. Verksamheten nås löpande av nya målgrupper, just nu handlar det bland annat om kvotflyktingar som flyttar in i kommunen och som har stora behov av praktiskt stöd, sjukvård m m. För de ensamkommande flyktingbarnen ändras lagstiftningen hela tiden, ofta med kort varsel, vilket medför att det blir ont om tid att ställa om verksamheten till nya förutsättningar. Antalet ensamkommande barn minskar, men utmaningen är nu istället att arbeta med etableringen för de ungdomar som redan finns i kommunen. Bland unga vuxna/vuxna har det under andra kvartalet varit ett ökat behov av behandlingsinsatser riktat till drogberoende.

Andra utmaningar är förändringar i lagstiftningen, bland annat ett ökat ansvar för socialförvaltningen beträffande områden från slutenvård till öppenvård (enligt Lag om samverkan) och inom familjerätt. Ny förvaltningslag påverkar också verksamheten, exempelvis så ökar administrationen. En utmaning är också bristen på boenden vilken har som konsekvens att målgrupper/individer får vänta på verkställighet. Det är viktigt för verksamheten att kunna bevilja och verkställa boende till de målgrupper och personer där behov finns och där socialtjänsten har ett ansvar.

Indikatorer

Färgsättningen indikerar:

- Visar att målvärdet förväntas uppnås
- Visar en positiv utveckling och att målvärdet delvis förväntas uppnås
- Visar på en negativ utveckling och att målvärdet inte förväntas nå
- En prognos har inte kunnat göras per den sista augusti

Socialnämndens indikatorer	2016	2017	2018		
			Utfall per 31 aug.	Målvärde	Prognos
Individ & familjeomsorg, barn, unga, vuxna					Siffra där det är möjligt
Social barn och ungdomsvård					
Invånare 0-20 år placerade på institution eller i familjehem, antal/1000 inv 0-20 år	25,3	20,4	13,7	-	-
Kostnad/vård dygn för familjehemsvård av barn och unga 0-20 år, kr (genomsnitt)	1 974	-	-	-	-
Kostnad/vård dygn för institutionsvård av barn och unga 0-20 år, kr (genomsnitt)	2 860	-	-	-	-
Anmälningar till socialtjänsten om barn som far illa	3 331	3 691	2 490	-	3 735

Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	86,0	79,0	87,0	-	-
Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	82,5	84,0	82,5	-	-
Missbruksvård och beroendevård					
Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) (innefattar all problematik 21+)	45	66	-	-	-
Ekonomiskt bistånd					
Kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll (exkl flyktinghushåll)	63 869	-	-	-	-
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut om försörjningsstöd, medelvärde	19	20	17	-	
Vuxna biståndsmottagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) <i>Bistånd minst 27 månader under en period av tre år med uppehåll högst 2 månader i rad.</i>	37	-	-	-	-
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	4,6	-	-	-	-
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstöd, andel (%)	69,5	70	82	-	Minska

Kommentar

För flera av indikatorerna ovan finns ännu inte några uppdaterade siffror för perioden 2017 och framåt, de hämtas från Kolada och Öppna jämförelser. De kommer senare i höst och en uppdaterad redovisning sker därför i nämndens verksamhetsberättelse vid årets slut.

När det gäller ungdomar 0-20 år placerade i institution eller familjehem kan vi se att placeringarna inom framförallt HVB ökar. För att bryta den trenden så behöver bra öppenvårdsalternativ finnas. Vårdkedjan bör stärkas och tidiga insatser erbjudas i samverkan med andra aktörer. Det är viktigt att följa upp placeringar och planera tiden efter placering med öppenvårdsinsatser där så behövs.

När det gäller kostnaden per hushåll för ekonomiskt bistånd så är det en årssiffra som redovisas i tabellen ovan. I nämndens interna uppföljning följs kostnaden för utbetalningar per hushåll och månad och där märks en ökning.

Det långvariga biståndet följs regelbundet. Efter en tid med minskning finns nu en tendens till ökning. Bedömningen är att detta till viss del kan kopplas till flyktingsituationen och tiden för etablering.

Uppföljning av den politiska viljeinriktningen

Nämndens mål

I tabellen nedan redovisas måluppfyllelsen för nämndens mål och hur dessa bidrar till att majoritetens övergripande mål per den sista augusti 2018 och prognos. Där det är möjligt redovisas statistiken könsuppdelat.

Bedömning av måluppfyllelse

- Visar att målet förväntas uppnås
- Visar en positiv utveckling och att målet delvis förväntas uppnås
- Visar på en negativ utveckling och att målet inte förväntas uppnås
- En prognos har inte kunnat göras per sista augusti

Fullmäktiges övergripande mål	Nämndmål	Bedömning av måluppfyllelse	Indikator för måluppfyllelse	Utfall 2017 ¹	2018	
					Utfall per 31 aug.	Målvärde
I Linköping ska fler människor nå egen försörjning	Antal hushåll i Linköping som uppbär försörjningsstöd ska minska 2018.		Fallande kurva vid mätningar av antalet utbetalningshushåll via Treserva och LinQ. (Jan-aug 2018 jfr med samma period 2017).	2 108 hushåll	2 063 hushåll	-
En kommun med ett växande näringsliv						
En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor	Barnperspektivet ska särskilt beaktas inom socialnämndens verksamhet.		Ett stärkt skydd ska finnas för alla barn. Barnets situation och behov ska framträda klart i dokumentationen i samband med utredningar och beslut. Mäts genom aktgranskning i samband med internkontrollen.	87 % (totalt)	Arbete pågår	Brukar enkät görs i höst
	Rättssäker och effektiv handläggning med lägsta effektiva omhändertagandenivå.		Standard för processer finns i den digitala processhandboken och efterlevnaden, som mäts vid leanrevisioner, ska förbättras.		Ökade kostnader för HVB	
			Minst 80 % av brukarna ska uppleva delaktighet i sitt ärendes handläggning enligt brukarenkät, barns delaktighet mäts vid internkontroll.			
			Lägsta effektiva omhändertagandenivå ska mätas genom att kostnaderna för placeringar ska minska i förhållande till kostnaderna för öppenvård.			
En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv	Professionellt bemötande och god tillgänglighet.	 	80 % av de brukare som har kontakt med socialförvaltningen ska vara nöjda med bemötande och tillgänglighet.	82 % (totalt)	Brukar enkät görs i höst.	

¹ Källa Treserva, Månadsstatistik ekonomi, hushåll med utbetalning

	<p>Tidig medverkan i samhällsplaneringen med fokus på social hållbarhet</p> <p>Förvaltningens bemötande, service och resursfördelning ska vara likvärdig för kvinnor och män, pojkar och flickor.</p>	<p></p> <p></p> <p></p>	<p>Samarbetet med externa parter ska öka i syfte att gagna t ex brukarens väg till egen försörjning.</p> <p>Representation från socialförvaltningen i olika samhällsplaneringsprojekt.</p> <p>Brukarenkäter och andra brukarundersökningar ska kunna visa på eventuella skillnader mellan könen.</p> <p>Uppföljning av allmänna nämndärenden för att se i vilken omfattning jämställdhetsaspekter uppmärksammas.</p>		<p>Visar inte någon skillnad.</p> <p>I 2,2 % är det särskilt beaktat.</p>	
En ekologiskt hållbar kommun						
Fler bostäder för en växande kommun	Tillse att akuta och tillfälliga bostadsbehov blir tillgodosedda.		Socialförvaltningen ska kunna erbjuda tillfälligt boende för alla brukare som har rätt till akutbostad enligt gällande regler och praxis.		Vissa målgrupper har svårare att få bostad	
En sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet	Stärkt samverkan	<p></p> <p></p> <p></p>	<p>Medarbetarenkätens/arbetsmiljöenkätens resultat angående intern samverkan ska förbättras.</p> <p>Ökat antal SIP</p> <p>Förvaltningen ska medverka i olika samverkansgrupper</p>		<p>Mäts i internkontrollen</p> <p>Ja</p> <p>Deltar i ett antal samverkansgrupper på olika nivåer.</p>	
En kreativ kommun						
En kommun med bra arbetsvillkor	Kontinuerligt stärka personalens kompetens och förmåga.	<p></p> <p></p> <p></p> <p></p>	<p>Socialförvaltningens kompetens och personalförsörjningsplan ska följas.</p> <p>Mentorskonceptet ska tillämpas till 100 %.</p> <p>Förbättrat resultat i frågor som rör kompetensutveckling i medarbetarenkät/arbetsmiljöenkät.</p>		<p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja, men</p>	

	Personalen ska ha en god psykosocial och fysisk arbetsmiljö.		Förbättrade värden i medarbetarenkäten angående frågor som rör arbetsmiljön. Förvaltningen ska vid utgången av 2018 ha genomfört minst fem insatser som skapar en bättre arbetsmiljö och därmed bidrar till att attrahera, behålla och utveckla personal, exempelvis arbeta med hållbart ledarskap, förebyggande åtgärder vad gäller stress samt redovisa frisktal som alternativ till sjuktal.	utvecklingspotential.	
En ekonomiskt hållbar kommun	Socialnämnden och socialförvaltningen ska ha en budget i balans.		Bokslutet ska varken visa överskott eller underskott.	Socialnämndens resultat visar ett större underskott kopplat till HVB placeringar.	
En kommun som är en stark röst regionalt, nationellt och internationellt	Socialförvaltningen ska vara en lärande organisation och i det ingår utveckling och omvärldsbevakning. Omvärldsbevakningen kan omfatta internationellt utbyte.	 	Gruppernas arbete med ständiga förbättringar ska öka, redovisas i lean revision. Mätning av antalet internationella kontakter.	Grupperna arbetar med Lean, men IFO ska genomföra revisioner i vår efterrevideringar i Leanarbetet. Deltar i LIFE- och VISA projekt en.	

Nämndens analys och bedömning

Antal hushåll i Linköping som uppbär försörjningsstöd ska minska 2018

Avdelningen för försörjningsinsatser, AFI, har ett pågående ESF projekt inom den egna verksamheten Team Utreda; Varaktig Inkludering i Samhälle och Arbetsmarknad (VISA). Ett samarbete pågår med avdelningen för arbetsmarknad och integration för att erbjuda fler individuellt anpassade insatser för de individer som bedöms kunna stå till arbetsmarknadens förfogande för att rusta dem att bli anställningsbara. **Målet är uppnått.**

Barnperspektivet ska särskilt beaktas inom socialnämndens verksamhet

Inom förvaltningen är ärenden där barn förekommer prioriterade. Det sker stadigt en förbättrad dokumentation kring barnets situation jämfört med tidigare men fortfarande finns förbättringsområden beträffande dokumentation av barnens behov och konsekvenserna av beslut för barn i familjer för försörjningsstöd. Måluppföljning inom individ och familjeomsorg samt äldre och funktionsnedsatta beträffande beaktande av barnperspektivet mäts i internkontrollen och redovisas senare i höst. **Målet är delvis uppnått** utifrån ett förbättrat beaktande av barnperspektivet i dokumentationen kring familjer med försörjningsstöd.

Rättssäker och effektiv handläggning med lägsta effektiva omhändertagandenivå

Det finns standarder för handlägningsprocesser i socialförvaltningens processhandbok och samtliga processer uppdateras kontinuerligt och nya processer läggs till vid behov. Barnutredningar ska slutföras inom fyra månader om det inte finns lagliga skäl till förlängning, vilket inte uppfylls idag. Däremot har mediantiden för förhandsbedömningar och utredningstider beträffande barnutredningar kortats ner. Målsättningen att minska kostnaden för institutionsplaceringar till förmån för öppenvårdsplaceringar har inte lyckats och HVB unga och vuxna visar ett underskott Köerna till handläggning inom område äldre och LSS är långa på grund av ökat antal ansökningar/begäran. Bemanningskonsulter har anlåtats och överanställningar har gjorts för att få ned väntetiderna. **Målet är ej uppnått beträffande handläggningstider.** När det gäller **brukarens uppfattning om delaktighet i sitt ärende är målet uppnått.**

Professionellt bemötande och god tillgänglighet

Förvaltningen har mycket goda resultat i undersökningar som visar brukarnas nöjdhet med bemötandet och deras delaktighet, uppfattningen om tillgängligheten är också god även om önskemål finns om att den bör öka. **Målet är uppnått.**

Tidig medverkan i samhällsplaneringen med fokus på social hållbarhet

Socialförvaltningen samverkar med medborgarkontor i Berga, Skäggetorp och i City. Nätverk finns kommunövergripande för samverkan med idéburen sektor. Representant från förvaltningen deltar i olika samhällsplaneringsprojekt. **Målet är uppnått.**

Förvaltningens bemötande, service och resursfördelning ska vara likvärdig för kvinnor och män, pojkar och flickor

Jämställdhetsanalys i brukarundersökningar som genomförts visar att det inte är några skillnader mellan könen beträffande bemötande, service och resursfördelning. Placeringar inom HVB av unga och vuxna visar att det är en jämn fördelning av placerade kvinnor/män, flickor och pojkar. **Målet är uppnått**

Tillse att akuta och tillfälliga bostadsbehov blir tillgodosedda

Verksamheterna har samverkat för att tillgodose akuta och tillfälliga bostadsbehov. En god samverkan har funnits med fastighetsägare och hyresvärdar, men vissa svårigheter att hitta boenden har funnits beträffande målgruppen personer som är aktiva i missbruk. Socialnämndens hantering av andrahandskontrakt och akutbostäder har i september överfört till en ny bostadsenhet under kommunstyrelsen. **Målet är delvis uppnått.**

Stärkt samverkan

Antal SIP/nätverksmöten (SIP=Samordnad Individuell Planering) har ökat. Förvaltningsgemensamma mallar för kallelse och samtycke finns numera inlagda i verksamhetssystemet för att underlätta hanteringen. Det finns en god samverkan både internt inom förvaltningen, mellan förvaltningar och externt i förhållande till olika motparter såsom t ex arbetsförmedlingen, försäkringskassan, regionen, samt olika hyresvärdar m fl. **Målet är uppnått.**

Kontinuerligt stärka personalens kompetens och förmåga

Mentorskonceptet som innebär stöd för nyanställda inom socialförvaltningen är stabilt och tillämpas enligt plan. Den inrättade kompetenstrappan med riktad utbildning till medarbetarna följs. **Målet är uppnått.**

Personalen ska ha en god psykosocial och fysisk arbetsmiljö

Socialförvaltningens stressindex vid mätning i medarbetarenkäten har minskat från 23 till 13. Förbättrade värden finns också avseende ledarskap och diskriminering. Förvaltningen har deltagit i forskningsprojektet Stamina och fortsätter arbetsmiljöarbetet med arbetsmiljöverktyget Kraftkartan. En ny struktur har tagits fram avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet där även friskfaktorer tas upp. En kartläggning av chefers förutsättningar har skett och en plan för åtgärder kommer att tas fram. Inom ramen för förvaltningens övergripande handlingsplan för det systematiska arbetsmiljöarbetet pågår arbete med att tydliggöra prioriteringar i verksamheten. **Målet är delvis uppnått.**

Socialnämnden och socialförvaltningen ska ha en budget i balans

Socialnämnden redovisar för perioden ett underskott totalt med 10,9 mnkr. För HVB unga och vuxna är underskottet 19,3 mnkr, men detta underskott vägs upp av ett överskott inom verksamheterna ekonomiskt bistånd (3 mnkr), familjehem (2,5 mnkr) och utredningsplaceringar (2,7 mnkr). **Målet är ej uppnått.**

Socialförvaltningen redovisar ett överskott med 1,9 mnkr per den siste augusti. **Målet är uppnått.**

Socialförvaltningen ska vara en lärande organisation och i det ingår utveckling och omvärldsbevakning. Omvärldsbevakningen kan omfatta internationellt utbyte

Verksamheterna arbetar med ständiga förbättringar enligt Lean metoden. Digitaliseringens möjligheter har tillvaratagits bland annat genom röststyrd journalföring s.k. taligenkänning. Mobilt arbetssätt har utvecklats via bärbara datorer vilket möjliggör dokumentation direkt vid besök med klienter. Deltagande sker i internationella projekt t ex genom LIFE som handlar om att genomföra mikroinnovationer inom socialt arbete riktat mot barnfamiljer med kontakter inom socialtjänsten. Målet är att genom samordning begränsa familjernas myndighetskontakter. **Målet är uppnått.**

Styrande dokument

Upphandlingspolicy inklusive sociala krav

Vid upphandling tar förvaltningen hjälp av UpphandlingsCenter. Upphandling av HVB till barn och unga har varit aktuellt senaste kvartalet. Upphandlingen har gjorts i samverkan med andra kommuner.

Digital agenda

Det finns e-hälsoplaner på nationell, regional och förvaltningsnivå. Förvaltningen arbetar för fler e-tjänster med syfte att öka tillgängligheten. Automatiserat beslutsstöd inom ekonomiskt bistånd är påbörjat. En flerårig utbytesplan för att möjliggöra personalens mobilitet finns. Verktyg för att effektivisera dokumentation finns i form av röststyrd journalföring.

Informationssäkerhetspolicy

Utifrån nya GDPR har förvaltningen reviderat avtal och information har tagits fram till väntrum, samverkansparter och enskilda brukare. Kontinuitetsplan och säkerhetsplan är uppdaterade.

Strategiska utvecklingsuppdrag

Gemensamma uppdrag

- **Omsorgsnämnden, socialnämnden, barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden ska kortfattat och översiktligt redovisa resultatet av tidigare redovisade åtgärder för att förkorta etableringstiden för ensamkommande ungdomar.**

Kommentar: Socialförvaltningen har en lagstadgad skyldighet att följa upp placerade barn och ungdomars situation så att deras behov blir tillgodosedda. Målet är att de ensamkommande ungdomarna ska vara självgående och självförsörjande efter att man fyllt 18 år, vilket inte är möjligt i alla ärenden. Arbetet förutsätter samverkan med parter runt omkring den unge. 1 juli trädde ny lag i kraft som ger fler asylsökande ungdomar möjlighet att gå gymnasieskola. Lagen är svårtolkad.

”Flödesgruppen”, samverkansgrupp mellan Leanlink och socialförvaltningen, med uppdrag att gemensamt planera boendebehov för de ensamkommande ungdomarna, träffas regelbundet. Skola och överförmyndare är adjungerade medlemmar och bjuds in när det finns behov av samverkan. Utbyte av information och kommunikation sker mellan berörda förvaltningar, för att tydliggöra behov och gemensamt arbeta med förbättringsåtgärder för att stärka EKB-ungdomarnas situation och underlätta deras etablering.

- **Samtliga nämnder ska kortfattat och översiktligt redovisa resultatet av tidigare redovisade åtgärder för att halvera etableringstiden för nyanlända gällande inträde på arbetsmarknaden och målet om förkorta etableringstiden gällande delaktighet i samhället i den ordinarie uppföljningen.**

Kommentar:

Integrationsgruppen inom AFI arbetar med att effektivisera sin mottagandeprocess och har tydliggjort roller och ansvarsområden i frågor där samarbete finns med andra aktörer såsom bosättningsenheten och etableringsteamet på avdelningen för arbetsmarknad och integration. Processbeskrivningar är gjorda i samverkan för att effektivisera vägen från att vara anvisad till att etableras i samhället. Språkproblem, stort behov av samhällsinformation och kulturellt betingade frågor komplicerar handläggningen. Arbetsgruppen har tillsammans med övriga kommunala verksamheter identifierat ett ökat behov av praktiskt stöd för målgruppen kvotflyktingar. Ett antal familjer inom målgruppen kvotflyktingar har blivit aktuella inom IFO. Deras behov av vård- och stödsatser är svåra att tillgodose med nuvarande insatsutbud. Kommunen behöver gemensamt utreda behov av insatser, samt hur stödet kan ges till dessa familjer för att stötta upp i föräldraskapet och för att korta etableringstiden och ge möjlighet till integration i samhället.

- **Personal- och kompetensförsörjning; Utveckla arbetets organisering och processer både ur ett hälsoperspektiv och ett kompetensförsörjningsperspektiv för att bidra till att lösa den framtida bemanningen samt arbeta med lönebildning och lönestruktur i större utsträckning för att bidra till att lösa den framtida bemanningen.**

Kommentar: Ett projekt ”Alternativa kompetenser” har genomförts inom barn och unga med syfte att se över möjligheterna att rekrytera medarbetare som inte är socionomer. Projektet har visat att den främsta alternativa kompetensen är beteendevetare. Förvaltningen har under året planerat för en andra omgång av utbildning i socialrätt för medarbetare som saknar detta. Kompetenstrappan är numera implementerad och det finns en årlig planering för utbildningar. Kartläggning av chefers förutsättningar har genomförts och en plan för åtgärder kommer att tas fram. En ny yrkeskategori har införts ”verksamhetsstödjare” som kommer att avlasta cheferna. Mentorskonceptet utvecklas successivt. En långsiktig strategi har också tagits fram avseende lönebildning med syfte att löneläget ska ligga i nivå med kringliggande kommuner. Arbetet med att minska personalomsättningen pågår kontinuerligt och förvaltningen har deltagit i ett nationellt arbetsmiljöprojekt och kommer under året att fortsätta arbeta med verktyget Kraftkartan.

- **Nämnderna får i uppdrag att ta fram förslag till hur framtidens lokaler ska utformas för att stödja verksamheten på bästa sätt samtidigt som hög effektivitet i lokalnyttjandet uppnås.**

Kommentar: Ett färdigt underlag för nya lokaler finns mot verksamhetsbaserat arbetssätt för att möta framtidens socialtjänst.

- **Samtliga nämnder ges i uppdrag att vidta åtgärder för att tillvarata digitaliseringens möjligheter.**

Kommentar: I socialnämndens och omsorgsnämndens handlingsplan framgår det att ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt ska införas och det sker i form av Socialstyrelsens Individens Behov I Centrum (IBIC). Insatsen riktar sig till funktionshinderområdets myndighetsutövning samt utförare. LSS-gruppen arbetar med alternativa kommunikationssätt via appar som testas och utvärderas.

En ny lag om samverkan vid utskriften från slutna hälso- och sjukvård infördes i januari 2018. Arbetet med att förbättra vårdövergångar mellan huvudmännen pågår. Ett exempel är utvecklingen av Nära vård inom Region Östergötland. Införande av Cosmic Link 2 systemet infördes hösten 2018 vilket kommer möjliggöra kommunikation om patient mellan region och kommun. Skypemöten används i större utsträckning vilket medfört en ökad effektivitet. De sökvägar som finns digitalt, t ex ansökningar och tjänsten för att preliminärt räkna ut sin avgift behöver utvecklas och marknadsföras.

Förvaltningen medverkar i SKL:s verktyg för självskattning och digitalisering, LIKA-för socialtjänsten samt i uppföljning av digitala tjänster ur ett behovs- och individperspektiv.

- **Samtliga nämnder ges i uppdrag att vidta åtgärder för att minska sociala skillnader och för att skapa en sammanhållen kommun.**

Kommentar: Förvaltningen medverkar i möten för samhällsplanering för att bidra med social kunskap såsom behov av varierade bostadsformer och mötesplatser som bjuder in till aktiviteter över generationsgränser. I hushåll med ekonomiskt bistånd är barnfamiljer prioriterade och särskild hänsyn tas till barns och ungdomars möjligheter till fritidsaktiviteter. Förvaltningen medverkar i samverkansgrupper för att förbättra situationen för människor i kommunens s.k. utsatta områden.

Nämndspecifika uppdrag för socialnämnden

- **Att utveckla verksamheten för en fortsatt minskning av antalet med långvarigt och mycket långvarigt bistånd samt andel barn som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd.**

Kommentar: AFI har under våren genomfört en kartläggning av hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd. Detta har bidragit till ökad kännedom om orsaken till behovet av ekonomiskt bistånd och gett fördjupad kunskap om vilka insatser som behövs för att närma sig självförsörjning. I samarbete med avdelningen för arbetsmarknad och integration har utveckling av insatser diskuterats för att kunna ta emot fler individer med behov av individanpassade insatser. Det har fattats ett principbeslut om att i huvudsak alla anvisningar som avdelningen gör ska tas emot. Om återlämning av anvisningen till avdelningen övervägs, kommer beslut om det fattas av chefsgruppen. Jobb-och kunskapstorget kommer att utveckla sin insatsportal för att än mer kunna möta individuella behov. Det är fortsatt fokus på familjer med barn för att få båda eller åtminstone den ena föräldern ut på arbetsmarknaden eller i studier.

VISA-projektarbetet, som stöds av ESF, handlar om att rusta de som är långtidsarbetslösa med insatser som påskyndar deras möjligheter att kunna komma ut i egen försörjning. Team Utredas arbetsmarknadsinriktning fortsätter sitt samarbete med Jobbslussen och eget utåtriktat arbete gentemot privata arbetsgivare för att hitta insatser som möjliggör att individen kan öka sin anställningsbarhet alternativt få inträde på arbetsmarknaden.

- **Att säkerställa data inrapporteringen avseende nyckeltalen ej återaktualiserade barn, unga och vuxna efter utredning eller insats.**

Kommentar: Förvaltningen har anställt en controller för att kvalitetssäkra verksamhetsdata.

- **Att i enlighet med instruktioner från SKL skicka in uppgifter för deltagande i servicemätning Löpande Insikt.**

Kommentar: Rapportering sker kontinuerligt till Löpande Insikt vad gäller alkoholhandläggning. Uppgift lämnas till Insikt vilka företag/personer som förvaltningen handlagt vad gäller serveringsärenden. Insikt går sedan ut med en enkät till företagen/personerna med frågor gällande handläggningen och där har verksamheten fått höga poäng.

- **Att minska skillnader i handläggnings- och verkställighetstid mellan kön inom nämndens myndighetsutövning.**

Kommentar: Inga avvikelser finns inom IFO med undantag för verkställighet av kontaktfamilj (ej verkställda beslut). Kö finns inom ÄoF:s verksamhetsområden. Kontinuerlig dialog förs med omsorgsförvaltningen för att minska tiden för ej verkställda beslut. Rapport sker kvartalsvis om situationen till kommunfullmäktige.

- **Redovisa åtgärder för att förkorta utredningstiden för orosanmälningar gällande barn och unga.**

Kommentar: Kompetensförsörjning, attraktiv arbetsgivare, samt ständigt pågående rekrytering för att komma åt resursbristen inom grupperna som arbetar med orosanmälningar gällande barn och unga. IFO har anlitat bemanningsföretag i perioder då det varit vakanser samt arbetat med effektivisering av processer och flöden mellan grupperna för att dels skapa utrymme för utredningsarbete, dels korta handläggningstiderna. Arbete har skett med ökad digitalisering, mobilt arbetssätt med hjälp av bärbara datorer vid brukarmöten och med införandet av röststyrd journalföring m m.

Uppföljning av intern kontroll

Planen har följts hittills. Flera moment ska enligt planen göras senare under året, förberedelser för dessa pågår enligt plan. Redovisning av vissa moment kommer att flyttas till kvalitetsrapporten för att undvika dubbeldokumentation. Avvikelser har noterats inom några områden och åtgärder har vidtagits eller planeras att vidtas.

Internkontrollplanen för socialnämnden och socialförvaltningen innehåller flera moment som genomförs under slutet av året, dessa moment planeras till största delen att genomföras enligt plan. Hit hör: kontroll av vilka analyser av statistik som gjorts med jämställdhetsperspektiv, socialnämndens granskning av socialförvaltningen enligt granskningsplan, uppföljning av antal SIP, barnrättsperspektivet inom AFI och ÄoF. Frekvensen av LVM enligt 27 § och användandet av generella avtal inom HVB-placeringar. Uppföljning av SIPs (Samordnad Individuell Plan) effekter kommer att genomföras men metoden kommer att ändras från aktstudier till handläggarenkät. Denna metod bedöms ge bättre underlag för analys, samt ge en möjlighet att göra en sammanhållen beskrivning på förvaltningsnivå.

I nämndens kommande kvalitetsrapport kommer det att redovisas en analys kring vad som kännetecknar en barnavårdsutredning som är klar i tid. Det kommer också att redovisas konsekvenser för personer vars handläggningstid inom ÄoF har varit lång. Handläggningstiderna inom SoL Äldregrupp och LSS är en utmaning. Insatser pågår för att korta handläggningstider men oro finns kvar då inflödet fortsätter att ligga högt. Verksamhetsstödjare har tillsatts för att effektivisera arbetsprocessen där så är lämpligt. Handläggningstider, personalresurser och arbetsprocesserna ses kontinuerligt över.

När det gäller jämställdhetsaspekten görs analyser av statistik och det framkommer att genusperspektivet vid uppföljning har utvecklingsmöjligheter. Inom avdelningen för äldre och funktionsnedsatta har man kommit långt i arbetet och utöver analys av verksamhetsmåttn har man också arbetat strukturerat med att motverka de skillnader i insatser som inte kan förklaras på annat sätt.

De moment som ska följas kontinuerligt har till största delen genomförts enligt plan. Hit hör hur kontroll av att rutiner för inköpskort följs, uppföljning av statsbidrag i förhållande till kostnader för flyktingverksamhet, utbetalningar av ekonomiskt bistånd.

Det finns avvikelse inom området rutiner för inköpskort, ansvarig chef har informerats och förvaltningens ekonom kommer att kontakta berörda kortinnehavare för information om korrekt hantering av korten framledes. Överensstämmelsen mellan statsbidragen och utgifterna inom flyktingsidan visar på avvikelser. Det är kostnader inom framförallt HVB som ligger högre än förväntat. Ett gemensamt analys- och åtgärdsarbete med omsorgskontoret pågår.

Ekonomi

Driftsammandrag

Resultat 31 augusti 2018

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2018	Redovisning 31/8 2017	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2018
Ekonomiskt bistånd	148 058	141 472	6 586	3 019
Bosocial verksamhet	9 303	8 657	646	-489
HVB unga	65 251	50 658	14 593	-10 968
HVB vuxna	51 194	37 194	14 541	-8 320
Familjehem	42 194	44 752	-2 558	2 538
Ensamkommande flyktingbarn	0	0	0	0
Utredningsplaceringar	1 739	2 920	-1 181	2 715
Barnahus	374	62	312	0
Socialnämnd och gemensamma funktioner	2 751	4 656	-1 905	561
Summa	320 864	289 830	31 034	-10 944

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning. Detta är t ex fallet med budget för bosociala verksamheten där större delen av budget för perioden september t o m december övergått till kommunstyrelsen och boendeenheten.

Prognos resultat 2018

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2018	Avvikelse	Bokslut 2017
Ekonomiskt bistånd	224 615	226 615	2 000	215 539
Bosocial verksamhet	12 012	11 612	-400	13 432
HVB unga	92 424	81 424	-11 000	78 377
HVB vuxna	71 310	64 310	-7 000	61 965
Familjehem	64 598	67 098	2 500	63 957
Ensamkommande flyktingbarn	0	0	0	-94 904
Utredningsplaceringar	4 680	6 680	2 000	4 251
Barnahus	562	562	0	562
Socialnämnd och gemensamma funktioner	4 968	4 968	0	8 325
Summa nettokostnader, tkr	475 169	463 269	-11 900	351 504
<i>varav kostnader</i>	<i>-665 169</i>	<i>-625 328</i>	<i>-42 241</i>	<i>-810 652</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>190 000</i>	<i>159 659</i>	<i>30 341</i>	<i>459 148</i>

Analys och kommentar

Socialnämndens ekonomiska uppföljning visar på ett underskott per den 31 augusti med 10,9 mnkr jämfört med periodens budget. Prognos för året visar ett underskott med 11,9 mnkr. Beloppet motsvarar 2,6 % av nämndens budget.

Ekonomiskt bistånd redovisar ett överskott med 3 mnkr den siste augusti. För perioden januari-augusti är det i snitt 47 färre hushåll med utbetalning jämfört med under samma period 2017. Däremot är utbetalningarna per hushåll drygt 500 kr högre per månad. Antal hushåll i snitt är i år 2 061 st per månad och snittutbetalningen per hushåll är 8 979 kr per månad. Motsvarande period 2017 redovisade ekonomiskt bistånd ett överskott med 9,6 mnkr och eftersom budgeten är oförändrad jämfört med förra året visar resultatet att kostnaderna ökat. Kostnaden per månad för utbetalt bistånd har ökat något de senaste månaderna. Prognosen för året visar på ett överskott för det ekonomiska biståndet med 2 mnkr.

Större delen av budgeten för bosociala verksamheten övergår till kommunstyrelsens boendeenhet från september månad. Fram till augusti påverkar tidvis tomma lägenheter resultatet då verksamheten haft hyreskostnader, men inte kunnat debitera motsvarande hyror till boende. Underskottet är för perioden 0,5 mnkr och prognosen med minus 0,4 mnkr visar att underskottet beräknas kvarstå resten av året.

HVB unga och vuxna redovisar ett underskott med 19,3 mnkr. Kostnaderna har jämfört med 2017 ökat med 28,5 mnkr. HVB unga visar ett underskott med 11,0 mnkr och vuxna med 8,3 mnkr. Blandmissbruk bland yngre, ofta i kombination med psykisk ohälsa har medfört ökat antal placeringar. Bedömningen för året är att verksamheten kommer att redovisa ett underskott med 18 mnkr fördelat med 11 mnkr för HVB unga och 7 mnkr för HVB vuxna. Åtgärder som vidtagits är exempelvis dialog med omsorgs- och äldreförvaltningen om att öka utbudet av adekvata öppenvårdsinsatser. En ny upphandling har gjorts med hänsyn tagen till erfarenheter från tidigare avtal för att bättre matcha behov med lämpliga insatser. Analys sker även av sammanbrott och kunskap tas tillvara för en bättre matchning framåt. Tydliga behandlingsplaner tas fram med begäran om återrapport från utförarna.

Antalet barn placerade i familjehem har minskat jämfört med 2017. Det är stadigvarande familjehemsplaceringar som har minskat, medan placeringar på akut- och jourhem ligger mer konstant. Det råder svårigheter att rekrytera familjehem vilket bedöms bero på förändringar i samhällsstrukturer. Verksamheten redovisar ett överskott med 2,5 mnkr, vilket delvis beror på retroaktiva utbetalningar från Migrationsverket för ensamkommande barn. I årsprognosen beräknas överskottet bestå med 2,5 mnkr.

Antalet utredningsplaceringar har varit färre än under 2017 så verksamheten redovisar i augusti ett överskott med 2,7 mnkr. En faktor som påverkar är det egna utredningsteamet inom socialförvaltningen och teamet familjesupporten som kan vara behjälpliga under utredningsprocessen samt vid tillfälliga krissituationer. Bedömningen är att resultatet i stort sett kommer att bestå resten av året och prognosen visar ett överskott med 2 mnkr.

Övriga verksamheter bedöms visa ett resultat i balans med budget vid året slut.